

WROCŁAW ROZMAWIA

NR 1 (4)

styczeń 2018

www.wroclaw.pl/rozmawia

f /WroclawRozmawia

gazeta bezpłatna

We Wrocławiu wierzymy,
że nowoczesne miasto to **wspólny projekt**
mieszkańców, lokalnych władz i firm.

Aktywnie. Po sąsiedzku. Zmieniaj Wrocław.

Masz czas do 18 lutego 2018.
Zobacz jak zgłosić projekt - str. 2

Zgłoś projekt

Wrocławski
Budżet
Obywatelski

WBO na zabytki

W nowej edycji
Wrocławskiego Budżetu
Obywatelskiego
aż ćwierć miliona złotych
zaplanowano
na remont
obiektów
zabytkowych.

str. 3

Brodzik na Karłowicach

Sukces
mieszkańców Karłowic,
którzy chcieli
remontu brodzika,
rodził się w bólach.
Co udało im się
zdziałać
przez dwa lata?

str. 7

Przyszłość Parku Grabiszyńskiego

Miasto ma plan,
który posłuży
do sterowania
przebudową parku,
ale liczy też
na propozycje
mieszkańców.

str. 4-5

Wrocław czeka na twój pomysł.

Wystartował Wrocławski Budżet Obywatelski 2018

Szanowni Państwo,

Idzie nowe! Rozpoczął się 2018 rok – a to oznacza również możliwość zgłaszania nowych projektów do Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego. W samym WBO mamy dla was kilka nowości.

Pierwszą z nich jest „Zabytkowe WBO”. To przedsięwzięcie pilotażowe, w którym wrocławianie mogą decydować o re-

montach obiektów dawnych, niewpisanych do rejestru zabytków. Dzięki temu można będzie odnowić wiele rzeczy, mających dla mieszkańców wartość historyczną, sentymentalną, a znajdujących się w przestrzeni wspólnej. Łączna kwota przeznaczona na ten cel to 250 tys. zł.

Co poza tym? Nowy wygląd formularza projektu, anonimowość liderów, a właściwie

jej brak, większe zaangażowanie rad osiedli. „Zielone WBO”, czyli niedawno wybranych przez Państwa osiem nowych, małych parków i skwerów, wkracza w fazę realizacji. Niebawem wspólnie z Wami określimy, jak powinny zmienić się te przestrzenie. Do tego dochodzi rozpoczęta już dyskusja o tym, jak powinno wyglądać WBO przyszłości – czyli otwieramy debatę o rejonach, progach i kwotach, ale również

o zaangażowaniu liderów, pomysłach na osiedla, współpracy.

Na koniec nie sposób pominąć rozpoczęcia dyskusji o jednym z największych wrocławskich parków – Parku Grabiszyńskim – i zmianach, które go czekają. To wszystko w nowym numerze Wrocław Rozmawia.

Bartłomiej Świerczewski,
dyrektor Biura ds. Partycypacji Społecznej, UM Wrocławia

Droga do realizacji projektu WBO

Zgłoś projekt

Masz czas
do 18 lutego 2018!

www.wroclaw.pl/wbo

Wyróżnia nas dialog z mieszkańcami

Rozmowa z Bartłomiejem Świerczewskim, dyrektorem Biura ds. Partycypacji Społecznej UM Wrocławia

Wrocławski Budżet Obywatelski z roku na rok cieszy się coraz większą popularnością wśród mieszkańców. Mimo to pojawiają się propozycje zmian, które mogą go uczynić jeszcze bardziej efektywnym...

B.Ś. Rzeczywiście. Chcemy pracować nad nowymi zasadami tego budżetu. Dziś mamy 14 rejonów WBO, które są często krytykowane przez mieszkańców. Uważają oni, że nie jest to dobry

podział, bo np. małe osiedle jest połączone z dużym. One często mają sprzeczne interesy, a bywa że nie mają ze sobą żadnego związku. Dlatego chcielibyśmy przyjrzeć się temu dokładnie i to uporządkować. Najprawdopodobniej będziemy szli w kierunku zwiększenia liczby rejonów. Tym samym trzeba się będzie zastanowić, co zrobimy z programami kwotowymi. Dziś jest to 250-750 tys. zł dla projektów rejonowych i 1 mln zł dla ogólnomiejskich. Już teraz przetargi pokazują, że 250 tys. zł na projekt to czasami za mało. Jest jeszcze trzecia kwestia, którą musimy się zająć. Chodzi o to, że obecnie mamy projekty lokalne i ogólnomiejskie. Z tymi drugimi często jest kłopot. Bo jeśli np. zbudujemy plac zabaw na Rynku, to tak do końca nie wiadomo, czy można go uznać za projekt lokalny

czy ogólnomiejski. Zakładamy, że najlepszym wyjściem byłyby projekty lokalne i ponadlokalne, czyli kierowane do dwóch rejonów lub więcej. Przykładem jest sadzenie drzew we Wrocławiu, które dotyczy ponad 10 rejonów. Jeżeli połączymy te trzy kwestie: liczby rejonów, progów kwotowych i układania projektów rejonowych, to pojawia się problem pieniędzy, których prawdopodobnie będziemy potrzebowali więcej. Jeszcze nie wiemy, ile, ale chcemy tu wyjść od liczby rejonów i faktycznych potrzeb. Te dane dopiero umożliwią nam określenie konkretnej kwoty potrzebnej na WBO.

Jednak w WBO już pojawiły się nowości...

B.Ś. Tak, i to bardzo konkretne. Po raz pierwszy ruszyło „Zielone WBO” jako

dogrywka do budżetu obywatelskiego 2017. Spośród 39 projektów dotyczących zieleni miejskiej w grudniu mieszkańcy wybrali kilka istotnych dla nich przedsięwzięć, na które przeznaczono łącznie 2,5 mln zł. Projekty te były wcześniej zgłoszone do WBO 2017, więc przeszły ścieżkę weryfikacji. W 2018 roku zajmujemy się konsultacjami i dokumentacją tych projektów, a ich realizacja powinna rozpocząć się w roku 2019. Natomiast od stycznia wprowadzamy pilotaż „Zabytkowego WBO”. Jest to projekt, w którym mieszkańcy mogą decydować o remontach obiektów dawnych, ale nie wpisanych do rejestru zabytków. Będą to raczej małe przedsięwzięcia, za łączną kwotę 250 tys. zł. Pieniądze na ten cel pochodzą od Miejskiego Konserwatora Zabytków.

Co jeszcze zmieni się w roku 2018?

B.Ś. Będą to zmiany kosmetyczne, ale trwałe i bardzo pomagające rozwijać się całemu przedsięwzięciu. Chcemy zmienić m.in. wygląd i treści prezentowane na stronie internetowej. Zależy nam na tym, aby były czytelniejsze i dzięki temu lepiej docierały do mieszkańców. Drugi ważny element to kwestia anonimowości liderów. Zależy nam na tym, żeby mieli możliwość podawania swoich danych osobowych. Zdarzało się, że ktoś zgłaszał jakiś projekt na złość innemu liderowi. Wolimy w przyszłości uniknąć tego typu sytuacji. Jesteśmy też przeciwni temu, aby bieżące remonty były kierowane do budżetu obywatelskiego. Jest to zresztą jeden z wniosków przeprowadzonej wspólnie z mieszkańca-

mi ewaluacji. Zależy nam na mocniejszym włączaniu się rad osiedli do WBO. Nie chodzi tu o zgłaszanie projektów, ale o animowanie dyskusji na temat potrzeb mieszkańców i tworzenie lokalnych, osiedlowych strategii WBO.

Czy jest coś, co wyróżnia nasze WBO?

B.Ś. Wrocławski Budżet Obywatelski ma bardzo rozbudowany moduł rozmów z mieszkańcami. Tych rozmów jest bardzo dużo. Zaczynają się od dyskusji o pomysłach, toczą się, gdy są już zgłoszone projekty. Wówczas możemy wspólnie je korygować. Ale takie rozmowy trwają również wtedy, gdy projekty trafiają już do realizacji.

Cała rozmowa na www.wroclaw.pl/rozmawia

MATERIAŁ INFORMACYJNY

007967823

Zadbajmy o zabytki w ramach WBO

W nowej edycji Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego aż ćwierć miliona złotych zaplanowano na remont obiektów zabytkowych. To okazja na sfinansowanie, na przykład, renowacji ornamentu, ulicznej rzeźby, starego zegara czy kapliczki.

W założeniach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego na rok 2018 już formalnie wpisano, że dodatkowych 250 tys. zł zostanie przeznaczonych na ochronę dziedzictwa materialnego. Mówiąc wprost: na renowację zabytków.

– Wśród mieszkańców Wrocławia obserwujemy wzrost zainteresowania historią, przeszłością miasta i najbliższej okolicy. Oczywiście, to cieszy i ma pewne konsekwencje – mówi Agata Chmielowska, dyrektor Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków. – Do naszego biura oraz do innych miejskich instytucji zgłaszają się ludzie z pomysłami, które dotyczą remontu, renowacji lub nawet ratowania obiektów historycznych, ale do rejestru zabytków niewpisanych, bo nie mają wystarczających walorów historycznych, na-

ukowych czy artystycznych. Niestety, miejski konserwator zabytków nie ma narzędzi, aby sfinansować renowację takiego obiektu.

Dzisiaj gmina może przekazać dotację na odnowienie jedynie obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub obejmujących któryś z trzech miejskich programów. Te ostatnie dotyczą osiedla WuWA, remontów kamienic w zabudowie pierzejowej lub przedsięwzięć zgłoszonych przez związki wyznaniowe lub organizacje pożytku publicznego.

Fontanna, słup ogłoszeniowy, płyta nagrobna

Nowe zasady podziału funduszy w WBO pozwalają stworzyć listę obiektów i miejsc, które dzięki pieniądzą z budżetu Wrocławia zostaną

odnowione, a nawet ocalone przed zniszczeniem. I to mimo że nie podlegają ochronie według zasad opisanych w ustawie o zabytkach.

Już na pierwszych spotkaniach informacyjnych, dotyczących tego rozwiązania, wrocławianie zgłaszali swoje propozycje. – Nawet 95 procent tych pomysłów z miejsca można byłoby zakwalifikować do realizacji – mówi miejska konserwator zabytków.

Przykłady? Renowacja słupa ogłoszeniowego, fontanny, ornamentu na kamienicy. – Ale mogą to być działania o zupełnie innym charakterze. Podczas budowy mostu Rędzńskiego odkryto płyty nagrobne. Robotnicy zabezpieczyli je przed zniszczeniem, ale warto byłoby znaleźć dla nich inne, godne miejsce

– opowiada Agata Chmielowska i dodaje: – Istotnym czynnikiem będzie zaangażowanie mieszkańców w ocalenie obiektu ważnego z ich punktu widzenia, miejsca charakterystycznego, cennego dla okolicy.

Autorzy inicjatywy obudowali go kilkoma warunkami. Zgłoszony obiekt musi być ogólnie dostępny („Dlatego nie bierzemy pod uwagę remontu klatki w jakiejś kamienicy” – zapowiada Agata Chmielowska) i nie jest w rejestrze zabytków. Pomysł nie może dotyczyć obiektu, którego remont lub renowacja była już w jakimś zakresie dofinansowana z budżetu miasta. Poza tym koszt prac dla jednego przedsięwzięcia nie może przekroczyć 100 tys. zł.

Ile kosztuje renowacja rzeźby

Na realizację zadań w ramach nowego rozwiązania w WBO na rok 2018 przeznaczono 250 tys. zł.

Agata Chmielowska przekazuje: – To dużo, jeśli wziąć pod uwagę zakres prac, które mają być za to zrealizowane. My nie myślimy o potężnych inwestycjach, porównywalnych z budową drogi czy parku, tylko o działaniach zachowawczych, odtworzeniowych. Na przykład, oczyszczenie, renowacja kamiennej rzeźby to koszt ok. 15-20 tys. zł.

Zgłoszone propozycje najpierw ocenia specjaliści, m.in. z Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków (takim ocenom podlegają wszystkie projekty z WBO jeszcze przed fazą głosowania). Same prace renowacyjne także realizowane będą pod kontrolą fachowców.

Miejska konserwator zwraca uwagę, że rozwiązanie dotyczące zabytków to program pilotażowy. – Najpierw sprawdzimy, jak zadziała w przyszłym roku, jakie propozycje zostaną zgłoszone, jak powieździe się ich realizacja. Wierzę, że będzie dużo przemyślnych, ciekawych pomysłów, dzięki temu w kolejnej edycji Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego pula na ratowanie obiektów zabytkowych będzie większa.

5 lat WBO

575 279

głosów

93 mln zł

wydano
na realizację

306

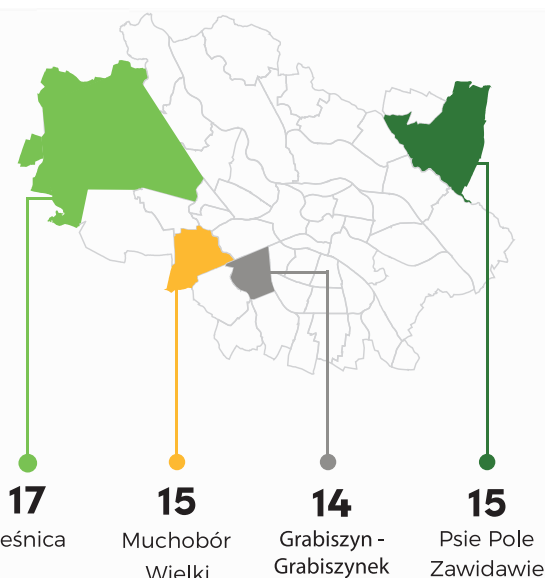
wygranych
projektów

3085

zgłoszeń

Najwięcej wygranych projektów

Zgłoś projekt do WBO 2018

www.wroclaw.pl/wbo

Park Grabiszyński – jest master plan.

Czym jest master plan

To dokument, określający strategię rozwoju danego obszaru miasta.

Punktem wyjścia są badania i analiza stanu zastanego.

**Dokument może służyć jako „mapa działań”,
ułatwiająca planowanie kolejnych etapów przedsięwzięcia,
koordynację działań, przygotowywanie harmonogramów.**

W oparciu o master plan sporządzane są szczegółowe plany dotyczące mniejszych obszarów.

Strefa ozdobna, pamięci, osiedlowa i rodzinna, a do tego ogrody wrażeń, ekopark oraz nowe drzewa i plac z fontanną – takie zagospodarowanie będzie przedmiotem konsultacji społecznych masterplanu, przygotowanego na zlecenie Zarządu Zieleni Miejskiej we Wrocławiu. Konsultacje rozpoczną się w październiku br. i potrwać do połowy 2018.

- Zanim powstał masterplan, wykonano inwentaryzację oraz przeprowadzono wnikliwe analizy. To ważne miejsce jako założenie pocementarne, z niesamowitymi alejami, kontrastujące z krajobrazową częścią parku. Chcielibyśmy połączyć obie części, zachowując unikalny charakter. Priorytetem jest uszanowanie historii, a z drugiej strony dodanie nowych funkcji, na które czekają mieszkańcy - mówi Adam Grehl, wiceprezydent Wrocławia.

Dokument strategiczny

– Kluczowym elementem prac nad dokumentem była inwentaryzacja i analizy, służące zdefiniowaniu największych wartości tego terenu. To one są podstawą dalszych działań – mówi Monika Pec-Świecicka, zastęp-

ca dyrektora Zarządu Zieł-
ni Miejskiej we Wrocławiu.

– To także punkt wyjścia do koncepcji, której głównym celem jest rewaloryzacja historycznych obszarów oraz zagospodarowanie nowych terenów. Ponadto podniesienie walorów krajobrazowych i użytkowych całego założenia, z zachowaniem walorów przyrodniczych, charakterystycznych cech kompozycji wynikających z odmiennej historii i funkcji danego miejsca – dodaje Monika Pec-Świecicka.

Masterplan Parku Grabi-
szyńskiego obejmuje część
północną, środkową i poł-
udniową dawnych cmentarzy,
teren dawnego ogrodnictwa
miejskiego, aleję E. Romera,
Parku Górka Skarbowców
oraz terenów nad rzeką Ślę-
zą. Dokument miał na celu
koordynację realizowanych
oraz przyszłych projektów.

Koncepcja zagospodarowania parku

Strefa ozdobna: zakłada reprezentacyjne zagospodarowanie głównych wejść do parku, plac z fontanną, ozdobne nasadzenia, miejsca wypoczynku i plac zabaw.

Ogrody wrażeń: planuje się tutaj nową strefę wej-

ściową z historycznym budynkiem i obiektami szklarni, polany parkowe, łąki kwietne, amfiteatr, ogrody tematyczne o charakterze edukacyjnym oraz elementy wodne. To byłyby nowy obszar parku, łączący ze sobą oddzielone do tej pory strefy: ozdobną i pamięci, czyli dawnych cmentarzy.

Strefa pamięci: czyli dawnych i obecnych cmentarzy – autorzy proponują odtworzenie historycznego układu, ale i z okrągłymi placami na skrzyżowaniach, rewitalizację zieleni, elementy wodne w miejscu dawnych ujęć wody oraz rzeźby.

Strefa rodzinna: obejmuje tematyczne, wodne place zabaw bez ogrodzeń, miejsca wypoczynku, siłownię, ścieżkę zdrowia, strefę fitness, scenę letnią, miejsca na grilla, polany rekreacyjne oraz część biocenotyczną – czyli taką, w której zachodzi równowaga przyrodnicza.

Promenada spacerowa to ścieżka Eugeniusza Romera, prowadząca od ul. Hallera do rzeki Słęzy. Miejsce to wymaga remontu nawierzchni, budowy oświetlenia i małej architektury.

Ekopark to drugi nowy teren w parku Grabiszyńskim, w którym zaproponowano

łąki kwietne z ogrodami
deszczowymi, sady, place
zabaw oraz strefy sportowe
i wypoczynkowe.

Park Górka Skarbowców
to modernistyczna część
Parku Grabiszyńskiego,
w której poza rewaloryza-
cją historycznej kompozycji
z zachowaniem otwartych
polan parkowych, górki sa-
neczkowej i historycznego

Będą konsultacje z mieszkańcami

Radni osiedlowi o rewaloryzacji parku

Beata Andrejewicz

Przewodnicząca
Rady Osiedla
Grabiszyn-Grabiszyniek

Brakuje oświetlenia, toalet i miejsc dla zwierząt. Przydałoby się wymienić ławki i odnowić plac zabaw. Ale chcielibyśmy zostawić historyczny charakter parku.

Liliana Kiczak

Przewodnicząca
Rady Osiedla Klecina

Park mógłby być bardziej zagospodarowany. Od strony Kleciny są same chaszcze. Warto go zmodernizować i rozbudować.

Dobrosława Binkowska

Przewodnicząca
Zarządu
Osiedla Oporów

Park jest ładny, ale mógłby wyglądać lepiej. Powinna być wzbogacona mała architektura, przestrzeń do wypoczynku i dla dzieci.

Andrzej Piszel

Przewodniczący
Rady Osiedla
Krzyki-Partynice

Na pewno park można dofinansować i wzbogacić o ławki, zielen i oświetlenie. Widzę ten obszar jako pas zieleni wzdłuż rzeki Ślęzy. Miejsce niezwykle potrzebne południowej części miasta.

układu zieleni, pojawią się nowe place zabaw i siłownia.

Głównym celem opracowania jest zachowanie walorów historycznych i przyrodniczych, a także:

- remont i uczynienie powiązań komunikacyjnych między poszczególnymi obszarami;
- nadanie kategorii poszczególnym ciągom komunikacyjnym z uwzględnieniem rodzajów komunikacji (piesza, rowerowa, techniczna);
- uczynienie stref wejściowych, nadanie im rangi oraz podniesienie ich walorów estetycznych i kompozycyjnych, wytypowanie stref lokalizacji nowych funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych i sportowych;

• rozbudowa elementów małej architektury i wyposażenia;

• wyznaczenie stref parkingowych;

• kompleksowa inwentaryzacja parku, rewaloryzacja i nowe zagospodarowanie w zakresie zieleni;

• zwiększenie założenia parkowego o nowe tereny.

Nowe tereny: ogród wrażeń i ekopark

Masterplan obejmuje teren obecnie ogrodzonego, dawnego ogrodnictwa miejskiego, który planuje się włączyć do parku.

– Wszystko po to, aby powstał ogród wrażeń, czyli kompozycja zielonych komnat o różnorodnych

formach, kolorystyce i zapachu, uzyskanych przez odpowiedni dobór roślin ozdobnych i leczniczych – mówi prof. Tomasz Ossowicz z Biura Rozwoju Wrocławia.

Konsultacjom poddane będą również propozycje stworzenia centrum obsługi, m.in. z kawiarenką i toaletami, a także piknikowe altany, szklarnie edukacyjne i amfiteatr.

Natomiast wzdłuż Ślęzy, od alei Romera do pętli autobusowej przy ul. Racławickiej, planowany jest ekopark, z dużą łąką rekreacyjną i terenami sportowymi, stanowiącymi otoczenie dla ekologicznie ukształtowanych terenów retencji wód z rodzimą, różnorodną roślinnością.

Więcej o parku
Grabiszynskim czytaj na
www.wroclaw.pl

MATERIAŁ INFORMACYJNY

007967885

Oni aktywnie zmieniają osiedla

Partycypacja poprzez sport

Większość z nas mieszka na Zakrzowie oraz Psim Polu i w tym miejscu udało nam się sfinalizować nasze największe społeczne przedsięwzięcie, czyli budowę boiska do baseballu. W tym celu musieliśmy zdobyć wiele tysięcy głosów w kilku edycjach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego oraz wspólnie zaangażować się w życie społeczne. Każdy z nas jest teraz w pewien sposób ambasaderem naszych idei i przykładem dla wielu znajomych, że razem możemy zrobić coś dobrego. WBO to narzędzie, dzięki któremu możliwa jest szybsza i łatwiejsza realizacja

Na Zakrzowie dzięki WBO powstało nowoczesne boisko do baseballu.

Fot. Marek Koziół

projektów osiedlowych. Budżet obywatelski niweluje dysproporcje pomiędzy dystrybucją pieniędzy przez władze Wrocławia a realny-

mi potrzebami jego mieszkańców.

Marek Koziół

– lider projektów, Zakrzów

Osobowice: Społecznie i kulturalnie

W mijającym 2017 roku mieliśmy okazję bawić się i integrować m.in. w czasie wydarzeń kulturalnych, sportowych i społecznych: Ósemka Osobowicka, połączona z Festynem Rodzinnym, pierwsze kino plenerowe na Osobowicach, wycieczka rowerowa – Podróż Sentymentalna, pikniki łucznicze na terenie nowej strzelnicy wybudowanej ze środków WBO w Lesie Osobowickim czy Piknik Średniowieczny na terenie SP nr 21 im. Mieszka I, którego byłam współorganizatorką. Dzięki zaangażowaniu mieszkańców oraz grantom Wrocławskiego Funduszu Małych Inicjatyw (WFMI) udało się zorganizować imprezę, w której uczestniczyło ponad 200 osób. Jako członek Rady Rodziców, działającej przy SP nr 21, w centrum mojej uwagi znajduje się właśnie szkoła. To ona stanowi centrum kulturalno-

Na Osobowicach w 2017 roku odbyło się wiele wydarzeń społecznych, sportowych i kulturalnych dla całych rodzin.

Fot. Anna Śmigiel

wać imprezę, w której uczestniczyło ponad 200 osób. Jako członek Rady Rodziców, działającej przy SP nr 21, w centrum mojej uwagi znajduje się właśnie szkoła. To ona stanowi centrum kulturalno-

-sportowe na Osobowicach, więc staram się wokół niej organizować wydarzenia integrujące mieszkańców.

Marta Częstkiewicz

– mieszkanka Osobowic

Park Uśmiechu na Borku

Wizualizacja „Parku Uśmiechu na Borku”.

Autor: Dominika Krop-Andrzejczuk, IKROPKA

Od niedawna mieszkam na osiedlu Borek i właśnie tutaj odkryłam skrawek zieleni, o który postanowiłam powalczyć. Zgłosiłam do WBO 2017 projekt „Park Uśmiechu na Borku”. Potem przekonałam się, że żyją tu ludzie, którzy chcą coś zmienić w swojej okolicy. Na naszym osiedlu w ramach WBO 2017 został wybrany projekt instalacji zestawu przyrządów gimnastycznych w parku Południowym (jako projekt w kategorii do 250 tys. zł). Projekt Parku Uśmiechu zajął 2. miejsce (1378 głosów) w kate-

gorii do 750 tys. zł. Dostał on jednak drugą szansę i został zakwalifikowany do tzw. zielonego WBO. WBO przyczynia się do integracji mieszkańców, poznawania ich potrzeb. Rośnie też świadomość „osiedlowej tożsamości lokalnej” – takiej, gdy na pytanie: „gdzie mieszkam”, odpowiadam: „mieszkam na Borku, we Wrocławiu”.

Dominika Krop-Andrzejczuk

– architekt krajobrazu, inspektor nadzoru terenów zieleni, Borek

Partnerstwo dla Ołbina

Jestem zaangażowany w m.in. inicjatywę „Partnerstwo dla Ołbina”, które zrzesza aktywistów, deweloperów, radnych miejskich i lokalne NGO-sy, chcące uczynić z naszego osiedla wizytówkę Wrocławia. Redaguję też ołbińskie strony internetowe, współprowadzę Instagrama. W krajobrazie Ołbina dostrzegłem niezwykle potencjał społeczny i kulturowy, który staram się w tych inicjatywach upowszechniać. Mam tu na myśli m.in. ogrody działkowe – jedno z najstarszych we Wrocławiu.

Poza tym jestem pomysłodawcą inicjatywy Ołbiński Ogród Ot-

„Partnerstwo dla Ołbina” zrzesza aktywistów, deweloperów, radnych miejskich i lokalne NGO-sy.

Fot. ArtMcs

warty, czyli ogrodu działkowego otwartego dla wszystkich. Ostatnio zrealizowany na Ołbinie projekt to mural, który przedstawia mapę osiedlowych ogródków działkowych oraz inne miejsca ważne dla mieszkańców. Planu-

jemy też opracować wirtualną mapę całego osiedla.

Albert Miściorak

– kulturoznawca, badacz miasta, aktywista społeczny, Ołbin

Wydarzenia w sercu Szczepina

Szczepin to osiedle, na którym się urodziłam i mieszkam od lat 70. W roku 2016 złożyłam do WBO projekt „Serce Szczepina”, w którym chciałam stworzyć miejsce spotkań mieszkańców na skwerze między ulicami Młodych Techników, Zachodnią i Inowrocławską. W 2017 r. zwycięski okazał się projekt „Serce Szczepina dla juniorów” – 5. miejsce w projektach do 250 tys. złotych, 2074 oddane głosy.

W kwietniu rozpoczęliśmy organizację pchlego targu. Zrealizowaliśmy dwa projekty WFMI, organizujemy tematyczne spacer po osiedlu i zajęcia dla dzieci. Wkrótce powstanie mapa i aplikacja ze szczepińskimi karmnikami dla ptaków, które zbudowa-

„Projekt „Serce Szczepina dla juniorów” zajął 5. miejsce w projektach do 250 tys. złotych w głosowaniu WBO 2017.

Fot. ze zbiorów Serca Szczepina

wali z nami mieszkańcy. Dziś „Serce Szczepina” jest rozpoznawalne na osiedlu, ma znak graficzny, a profil na FB jest kanałem informacyj-

nym dla mieszkańców Szczepina.

Joanna Klima

– Serce Szczepina

Park Jedności na Zakrzowie

Stowarzyszenie Zmieniaj Zakrzów, którego jestem członkinią, od kilku lat zajmuje się poprawą jakości życia mieszkańców tej części Zawidawia. Na osiedlu prowadziliśmy np. pawilon kultury ESK, organizowaliśmy warsztaty przyrodnicze i wymiany książek. W ramach mikro-Grantów stworzyliśmy instalację plenerową „Osiedlowy Polegiwacz”. Za nami dziesiątki działań w sprawach dotyczących osiedlowej infrastruktury. O wszystkich aktywnościach informujemy na profilu facebookowym Zmieniaj Zakrzów.

Na Zakrzowie w ostatnim czasie oddano do użytku pierwszą część parku Jed-

Stowarzyszenie „Zmieniaj Zakrzów” zorganizowało na osiedlu m.in. warsztaty wymiany książek czy pawilon kultury ESK.

Fot. Marcin Gliński

ności (fundusze zdobyliśmy w WBO 2014 i 2015) oraz boisko do baseballu. Obecnie wokół boiska powstaje plac zabaw i interaktywna gra planszowa. Gdyby nie WBO oraz inicjatywa i zaangażowanie mieszkańców, to nasze

peryferyjne osiedle nie mogłoby liczyć na tak duże środki z budżetu miasta.

Monika Glińska

– radna osiedla Psie Pole-Zawidawie, Stowarzyszenie Zmieniaj Zakrzów

Brodzik wzięty, czyli od skweru do celu

Sukces mieszkańców Karłowic, którzy optowali za renowacją terenu brodzika nie przyszedł od razu. Dwa lata zajęły im starania, aby dawne miejsce spotkań ponownie pełniło funkcję centrotwórczą, integrującą lokalną społeczność.

W pobliżu placu Piłsudskiego, który powstawał na początku XX w., zachował się niegdyś niezabudowany teren, połączony ścieżką z aleją Kasprowicza oraz ul. Berenta, który bardzo szybko przybrał formę miejsca spotkań i rekreacji okolicznych mieszkańców. Zagospodarowano go w latach 60. XX wieku. Plac zabaw, boisko, alejki spacerowe z miejscem do wypoczynku czy właśnie brodzik – to atrakcje, które przetrwały na tym terenie bardzo długo.

W latach 90. ogólne zaniechanie terenu doprowadziło do utraty walorów rekreacyjnych tego miejsca. Jednak brodzik nigdy nie pozostał obojętny mieszkańcom Karłowic. Mając w pamięci lata świetności tego obiektu, każdego roku zastanawiano się, w jaki sposób ponownie nadać mu wyjątkowy charakter.

Piknik sąsiedzki na Brodniku, 1.10.2017 r.

W 2015 r. Magistrat rozważał powstanie w tym miejscu przedszkola. Zrezygnowano jednak z tego pomysłu. Brodzik żył w pamięci mieszkańców. Organizowano tam pikniki i warsztaty. W roku 2016 grupa mieszkańców Karłowic, zjednoczyła siły i chcąc wykorzystać budżet partycypacyjny, postanowiła poddać głosowaniu dwa dobrze przemyślane projekty. Mniejszy z nich zakładał

budowę na terenach brodzika placu zabaw dla dzieci, natomiast większy – boiska sportowego. Odpowiednią liczbę głosów zebrał tylko ten pierwszy, gdyż wybrano konkurencyjny projekt boiska przy Szkole Podstawowej nr 50 na Różance. Sukces małego projektu okazał się jednak dużo większy, niż pierwotnie zakładano. We współpracy z biurem architektonicznym 3XA oraz Zarządem Inwe-

stycji Miejskich stworzono koncepcję zagospodarowania całości terenu brodzika, która posłużyła w promocji projektów w ramach WBO 2017. Jak się okazało, był to strzał w dziesiątkę!

W roku 2017 mieszkańcy Karłowic ponownie zgłosili dwa projekty – jeden zakładał II etap budowy placu zabaw, natomiast drugi, większy – budowę wspomnianego wcześniej boiska. Oba uży-

wały odpowiednią liczbę głosów i obecnie czekają już tylko na realizację. W związku z czym na renowację terenu dawnego brodzika przeznaczonych zostanie aż 1 250 000 zł.

Nowy plac zabaw zbudowany zostanie według autorskiego pomysłu 3XA – sześć sześciąt o wymiarach ok. 3x3x3 metry, rozmieszczonych na wyznaczonym terenie. Boisko powstanie natomiast

w miejscu dawnego boiska asfaltowego, jednak ze względu na obecne nasadzenia będzie nieco mniejsze. Co ważne, teren brodzika zostanie otwarty na aleję Kasprowicza.

– Między nieką brodzika a boiskiem pozostanie trawa. Chcielibyśmy tam mieć miejsce na składowanie m.in. sprzętu sportowego. Prawdopodobnie stanie tam też kontener, podobny do tego, który znajduje się na Polanie Karłowickiej. Oprócz tego wbite zostaną dwa paliki pod trawiaste boisko do siatkówki. Sama nieka nie może pozostać niezabezpieczoną dziurą, dlatego zostanie wyrównana do poziomu gruntu, a murek ją otaczający zostanie wzbogacony o drewnianą ławę na całym obwodzie – mówi lider projektu Maciej Matyka. Całość projektu powinna zostać zrealizowana w 2018 r.

Przykład Brodzika na Karłowicach, pokazuje, że warto się starać, nie zrażać porażkami, integrować mieszkańców we wspólnych działaniach. Hasło „Od skweru do celu” może być wyznacznikiem również dla innych osiedlowych społeczności.

Od skweru do celu

Martwił nas zaniedbany teren dawnego brodzika

W 2016 roku wygrał projekt mały (plac zabaw), duży (boisko) niestety przegrał

W 2017 startujemy w WBO. Wygrywamy projekt mały i duży! W sumie na realizację mamy 1,25 mln zł

Postanowiliśmy to zmienić! Podczas wspólnych spotkań z sąsiadami stworzyliśmy projekt WBO

Nie poddaliśmy się! Projekt mały pozwolił nam stworzyć koncepcję terenu i równocześnie zmodyfikować nasze plany

Zgłoś projekt do WBO 2018

Aktywnie. Po sąsiedzku. Zmieniaj Wrocław!

www.wroclaw.pl/wbo

Maciej Matyka
Lider WBO

Wrocław rozmawia o ...

Parkowy Gaj

Konsultacje przyszłego parku na Gaju pozwoliły stworzyć z mieszkańcami jego koncepcję. W 2018 zrealizowany zostanie pierwszy etap (porządkowanie, alejki, nasadzenia, mała architektura).

Skwer Bocheńskiego

Podczas prezentacji koncepcji modernizacji skweru rozmawialiśmy z mieszkańcami o ich potrzebach. Po poprawkach projekt zostanie zrealizowany w ramach środków WBO, jak i inwestora prywatnego (Skanska).

Zielone WBO

Wrocławianie wybrali 8 projektów, których zakres w 2018 poddamy konsultacjom. Realizacja rozpocznie się w 2019.

Wrocławski Rower Miejski w rozbudowie

Wspólnie z mieszkańcami chcemy ulepszyć funkcjonowanie roweru miejskiego. Ta dyskusja prowadzona będzie na początku 2018 roku.

Kontakt z Nami

Biuro ds. Partycypacji Społecznej
Wrocław, ul. Zapolskiej 4
tel. 71 777 86 68

www.wroclaw.pl/rozmawia

konsultacje@um.wroc.pl

[fb/WroclawRozmawia](https://www.facebook.com/WroclawRozmawia)

[#WroclawRozmawia](https://twitter.com/WroclawRozmawia)

W następnym numerze

- Aktywność organizacji pozarządowych we Wrocławiu.
- Dyskusja o przyszłości dialogu NGO - samorząd.
- Aktualne konsultacje.

